

สกลนคร

สกลนครเมืองแห่งพระธาตุเชิงชุมอันศักดิ์สิทธิ์ และหนองหานทะเลสาบอันกว้างใหญ่เป็นอีกเมืองหนึ่งที่น่าเที่ยวของอีสาน ในฐานะที่เป็นเมืองกลางทางระหว่างอุดรธานี และนครพนม สกลนครจึงเป็นเมืองผ่านที่นักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยแวะเยี่ยมเยียนอยู่เสมอ

จังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพฯ ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ประมาณ ๖๔๗ กิโลเมตร และห่างจากแม่น้ำโขงตรงที่ตั้งจังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นเส้นพรมแดนประเทศไทย กับประเทศลาว ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดจังหวัดหนองคาย
ทิศใต้	จดจังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันออก	จดจังหวัดนครพนม
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดอุดรธานี

จังหวัดสกลนครมีเนื้อที่ประมาณ ๙,๖๐๕.๘ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ อำเภอ ๔ กิ่งอำเภอ คือ อ.เมืองสกลนคร อ.กุสุมาลย์ อ.กุดบาก อ.พรรณานิคม อ.วาริชภูมิ อ.ส่องดาว อ.สว่างแดนดิน อ.วานรนิวาส อ.อากาศอำนวย อ.บ้านม่วง อ.พังโคน อ.คำตากล้า กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน กิ่งอำเภอเต่างอย กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ และกิ่งอำเภอเจริญศิลป์

การเดินทางไปจังหวัดสกลนคร

๑. **ทางรถยนต์** ระยะทาง ๖๔๗ กม. ตามทางหลวงหมายเลข ๒ จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดสระบุรี นครราชสีมา แล้วแยกเข้าอำเภอบ้านไผ่ เข้าทางหลวงหมายเลข ๒๓ ผ่านจังหวัดมหาสารคาม – กาฬสินธุ์ ต่อด้วยทางหลวงหมายเลข ๒๑๓ เข้าสู่จังหวัดสกลนคร อีกเส้นทางหนึ่งจากกรุงเทพฯ – ผ่านจังหวัดนครราชสีมา – ขอนแก่น ต่อด้วยทางหลวงหมายเลข ๒๐๙ ผ่านกาฬสินธุ์ และทางหลวงหมายเลข ๒๑๓ สู่สกลนคร

๒. **ทางรถประจำทาง** มีรถประจำทางถึงจังหวัดสกลนคร ใช้เวลาเดินทางราว ๘ ชั่วโมง จากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ ตลาดหมอชิต ทั้งรถธรรมดา และปรับอากาศ รายละเอียดเพิ่มเติมสอบถามได้ที่ โทร. ๒๗๙๔๔๘๔–๗ (รถปรับอากาศ) และโทร. ๒๗๑๐๑๐๑–๕ (รถธรรมดา) ส่วนรถของบริษัทเอกชนติดต่อได้ที่บริษัทชัยสิทธิ โทร. ๒๗๙–๑๖๕๓, ๒๗๘–๔๘๘๐ และบริษัทแสงประทีป โทร. ๒๗๙–๐๑๕๖, ๒๗๑–๒๕๘๕

๓. **ทางรถไฟ** มีรถไฟจากกรุงเทพฯ ไปลงที่จังหวัดอุดรธานี แล้วนั่งรถยนต์อีกประมาณ ๒ ชม. ถึงจังหวัดสกลนคร สอบถามรายละเอียดได้ที่หน่วยบริการเดินทาง สถานีรถไฟกรุงเทพฯ โทร. ๒๒๓–๗๐๑๐, ๒๒๓–๗๐๒๐

๔. **ทางเครื่องบิน** บริษัทการบินไทย มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดสกลนคร สอบถามเพิ่มเติมได้ที่กรุงเทพฯ โทร. ๒๘๐–๐๐๗๐, ๒๘๐–๐๐๘๐ หรือที่สกลนคร โทร. (๐๔๒) ๗๑๒๒๕๙–๖๐

ระยะทางระหว่างตัวอำเภอเมือง กับสถานที่ใกล้เคียง

สกลนคร	– อ.กุสุมาลย์	ระยะทาง	๔๒ กม.
สกลนคร	– อ.สว่างแดนดิน	ระยะทาง	๘๔ กม.
สกลนคร	– กิ่ง อ.เต่างอย	ระยะทาง	๓๐ กม.

สกลนคร	– อ.วาริชภูมิ	ระยะทาง	๘๕ กม.
สกลนคร	– อ.บ้านม่วง	ระยะทาง	๑๑๘ กม.
อ.สว่างแดนดิน	– ภูผาเหล็ก	ระยะทาง	๓๕ กม.
อ.สว่างแดนดิน	– อ.วานรนิวาส	ระยะทาง	๕๘ กม.
อ.สว่างแดนดิน	– อ.คำตากล้า	ระยะทาง	๘๐ กม.

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมืองสกลนคร

หนองหาน เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ ที่ใหญ่เป็นอันดับ ๓ รองจากบึงบรเพ็ด และกว๊านพะเยา เป็นที่รวมของลำห้วยต่าง ๆ หลายสาย และยังเป็นต้นน้ำของลำน้ำก่ำ ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่ อ.ธาตุพนม จ.นครพนม

หนองหานมีอาณาเขตกว้าง ๑๒ กม. ยาว ๒๐ กม. มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓๗ ตารางกิโลเมตร ระดับน้ำลึกตั้งแต่ ๓–๖ เมตร ในหนองหานมีเกาะอยู่หลายเกาะเช่น เกาะแก้ว ซึ่งมีต้นไม้ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น จึงทำให้เป็นที่อยู่อาศัยของนกนานาชนิด และยังมีศาลาพักร้อนตั้งอยู่ด้านตะวันออกของเกาะ เหมาะที่จะเดินทางไปพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ก็มีเกาะดอนสวรรค์ ซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด เกาะดอนสะคาม เกาะดอนสะทุง ฯลฯ มีเรือยนต์ท้องแบนขนาดจุ ๕๐ คน บริการนำเที่ยวรอบหนองหาน ติดต่อ สกลนครอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โทร. (๐๔๒) ๗๑๑๐๑๖

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ สกลนคร ตั้งอยู่ติดกับหนองหานบริเวณตำบลธาตุเชิงชุม อ.เมือง ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑ กม. มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๐ ไร่ ได้รับอนุมัติให้จัดสร้างขึ้นเป็นแห่งที่ ๑๐ ของประเทศ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้เสด็จเป็นองค์ประธานพิธีเปิดสวนฯ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ มีลักษณะเป็นสวนล้อมสระน้ำขนาดใหญ่ ชื่อสระพังทองเป็นสระโบราณ เชื่อกันว่าสร้างมาพร้อมกับการสร้างพระธาตุเชิงชุม ภายในบริเวณสวนประกอบไปด้วยสวนไม้ดอกไม้ประดับ สวนป่า สวนน้ำ สวนหิน และสวนออกกำลังกาย ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ได้อีกด้วย

พระธาตุเชิงชุม ตั้งอยู่ที่วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร ปลายถนนเจริญเมือง ในตัวเมืองสกลนคร เป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูนฐานรูปสี่เหลี่ยม ยอดปลายกลมแหลม สูงประมาณ ๒๔ เมตร สร้างครอบรอยพระบาทของพระพุทธเจ้าสี่พระองค์ จะสร้างเมื่อใดไม่ปรากฏชัด เป็นปูชนียสำคัญคู่บ้านคู่เมืองสกลนครมาแต่โบราณ ภายในวิหารใกล้พระธาตุเชิงชุม เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อองค์แสนอันศักดิ์สิทธิ์ ที่ชาวสกลนครเคารพนับถือ และทุกวันพระในตอนหัวค่ำจะมีประชาชนไปบูชากราบไหว้พระธาตุและหลวงพ่อองค์แสนเป็นจำนวนมาก งานประจำปีของพระธาตุเชิงชุม เริ่มตั้งแต่วันขึ้น ๕ ค่ำ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนยี่ของทุกปี (กำหนดตามจันทรคติ)

พระธาตุนารายณ์เจงเวง หรือพระธาตุนาเวง ตั้งอยู่ที่บ้านธาตุ ตำบลธาตุนาเวง อำเภอเมืองสกลนคร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๕ กม. ตามเส้นทางสายสกลนคร–อุดรธานี เป็นพระธาตุที่ชาวบ้านสักการะบูชามากอีกแห่งหนึ่ง สร้างด้วยศิลา จัดอยู่ในศิลปขอมแบบบาปวน เช่นเดียวกับปราสาทหินของขอมที่ปรากฏทั่วไปในภาคอีสาน ลวดลายสลักหินบนซุ้มประตูหน้าต่างยังมีลักษณะสมบูรณ์ปรากฏชัด ซึ่งเชื่อว่าเป็นฝีมือของผู้หญิงสร้างเพื่อแข่งขันกับผู้ชายที่สร้างพระธาตุภูเพ็ก

งานประเพณีของพระธาตุนารายณ์เจงเวงเริ่มตั้งแต่วันขึ้น ๑๑ ค่ำ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี (กำหนดตามจันทรคติ)

พระธาตุดุม ตั้งอยู่ที่บ้านธาตุดุม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๕ กม. เป็นพระธาตุที่สร้างด้วยศิลาแลงสมัยเดียวกับพระธาตุนารายณ์เจงเวง แต่องค์ปราสาทเล็กกว่า มีเพียงยอดเดียว ไม่มีฐานรองรับ

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ที่วิทยาลัยครูสกลนคร ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๖ กม. ตามเส้นทางสายสกลนคร–อุดรธานี ภายในศูนย์ฯ มีสิ่งของเครื่องใช้ของชนกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัด ตั้งแสดงให้ชมพร้อมภาพประวัติและเอกสารแสดงความเป็นมาทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชาวสกลนครแต่อดีต

สะพานขอมโบราณ ตั้งอยู่ริมถนนสายสกลนคร–อุดรธานี ก่อนเข้าตัวเมืองสกลนคร ลักษณะเป็นรูปสะพานที่ก่อสร้างด้วยศิลาแลงทั้งหมด เชื่อว่าเป็นสะพานที่ใช้ผ่านไปยังอุทยานนารายณ์เจงเวงอันเป็นที่ตั้งของปราสาทพระธาตุนารายณ์เจงเวงในสมัยก่อน

วัดป่าสุทธาวาส เป็นวัดที่จำพรรษาของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร เดิมพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต กำเนิดในสกุลแก่นแก้ว ที่ ต.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี บรรพชาเป็นสามเณรเมื่ออายุ ๑๕ ปี และอุปสมบทเมื่ออายุ ๒๒ ปี ที่วัดเลียบ ในจังหวัดอุบลราชธานี พระอาจารย์มั่นยึดปฏิทาธุดงค์กรรมฐานเป็นวัตรจนกระทั่งเมื่อท่านเริ่มป่วย จึงย้ายเข้ามาจำพรรษาที่วัดป่าสุทธาวาส และมรณภาพเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๒

พิพิธภัณฑ์อาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ เริ่มวางศิลาฤกษ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ และเปิดพิพิธภัณฑ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ พิพิธภัณฑ์มีลักษณะการก่อสร้างเป็นแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ประยุกต์สร้างด้วยกระเบื้องดินเผา ภายในพิพิธภัณฑ์มีรูปหล่อเหมือนเท่าตัวจริง และตู้กระจกบรรจุอังคารธาตุของพระอาจารย์มั่น พร้อมทั้งเครื่องอัฏฐบริขาร รวมทั้งประวัติความเป็นมาของท่านตั้งแต่เกิดจนมรณภาพ

พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ อยู่กลางเทือกเขาภูพาน บนเส้นทางหลวงสายสกลนคร – กาฬสินธุ์ (ทางหลวงสาย ๒๑๓) ห่างจากตัวเมืองสกลนคร ๑๔ กม. เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในคราวที่เสด็จแปรพระราชฐานมาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในระหว่างที่ไม่ได้ประทับอยู่ ทรงอนุญาตให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ โดยต้องทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง พระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ และต้องให้ได้รับหนังสือตอบรับเสียก่อน

อุทยานแห่งชาติภูพาน หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "ป่าเขาชมภูพาน" ในอดีตนั้นคือสมรภูมิรบของคนไทยที่มีความคิดแตกต่างกัน แต่ปัจจุบันคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงามสงบเงียบ สำหรับนักนิยมธรรมชาติป่าเขาและบุปผชาตินานาพรรณ โดยเฉพาะดอก "ดุสิตดา" ดอกไม้ป่าที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชทานนาม

อุทยานแห่งชาติภูพานมีเนื้อที่ ๖๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๔๑๖,๘๗๕ ไร่ ครอบคลุมเนื้อที่บางส่วนของ ๓ จังหวัด คือ สกลนคร นครพนม และกาฬสินธุ์ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๘

สภาพทั่วไปของอุทยานแห่งชาติภูพาน เป็นเนินเขาสูง ๆ ต่ำ ๆ ตลอดเนื้อที่ป่ายังมีป่าที่เหลืออยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์พอควร เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน และการคมนาคมไม่สะดวก เนื้อที่ป่าที่เหลืออยู่มีความกว้างขวางแต่เนื้อที่ของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้ เป็นเพียงบางส่วนของป่าภูพานผืนใหญ่เท่านั้น มีความสูงที่สุดอยู่ตอนเหนือที่ภูเขียวและตอนใต้ตรงเขตติดต่อระหว่างจังหวัดสกลนคร – กาฬสินธุ์ ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๕๐๐ เมตร แล้วลาดต่ำลงตอนกลางของที่สวนป่าบางแห่งบนยอดเขา และไหล่เขาทางทิศเหนือเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ หญ้าที่ขึ้นอยู่ส่วนใหญ่เป็นหญ้าเพ็ก หญ้าคา หญ้าคมบาง และเป็นทุ่งหญ้าเพ็กบ้าง

ส่วนทางด้านทิศใต้ของป่าในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์บริเวณที่ยอดเขาสูงทางทิศเหนือ และทางทิศใต้เป็นเทือกเขาสันปันน้ำ และแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำ ลำห้วยหลายสาย เช่น ห้วยน้ำพุง ห้วยอูน ห้วยสะทด ห้วยขี้หิน ห้วยค้างพลู ห้วยภูด่าง และห้วยเวียนไพร

สัตว์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติภูพานนี้ที่สำรวจพบแล้วก็มี ค่าง ชะมดแผง บ่าง กระรอก เม่น ลิงลมหรือนางอายลิง เสือปลา อีเห็น นกกระทาป่า นกกวัก นกกระแตแต้แวด นกหัวขวาน นกกางเขนดง นกเขาลาย นกขุนช้างขุนแผน ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีช้างป่าซึ่งมีอยู่อย่างชุกชุมมากในบริเวณป่าดงดิบทั่ว ๆ ไป

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และอยู่ในบริเวณที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปชมได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เช่น

ผานางเมิน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๗๐๐ เมตร สองข้างทางเป็นป่าพรวงไปตลอดถึงริมหน้าผาซึ่งเป็นลาดหินทอดยาวหันหน้าไปทางทิศตะวันตก มองเห็นธรรมชาติเบื้องล่างได้ชัดเจนสวยงาม

ลานสาวเอ้ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๒ กม. เป็นลานหินธรรมชาติที่สวยงาม อยู่ท่ามกลางป่าเขาและหน้าผาสูงชัน

น้ำตกห้วยใหญ่ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๑๒ กม. ลักษณะเป็นลำน้ำที่ยุบตัวลดหลั่นเป็นชั้น ๒ ชั้น รายรอบด้วยป่าเขาทึบที่ร่มเย็น

ยอดภูเขียวและทางผีผ่าน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๗ กม. เป็นลานหินระเกะระกะตามธรรมชาติ ซึ่งด้านหนึ่งจะเป็นสะพานโค้งไปสู่อีกด้านหนึ่ง ชาวบ้านเรียกว่า "ขัวผี" หรือทางผีผ่าน และห่างไปจากนั้นไม่มากนักจะเป็นยอดภูเขียวที่ธรรมชาติป่าไม้ขุนเขาที่สวยงาม

น้ำตกตาดโตน เป็นน้ำตกที่งดงามแห่งหนึ่งอยู่ทางทิศเหนือของทางหลวงสายสกลนคร – กาฬสินธุ์ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑๒–๑๓ ห่างจากทางหลวงเข้าไปในอุทยานแห่งชาติประมาณ ๑ กม.

น้ำตกเหวสินธุ์ชัย เป็นน้ำตกที่มีความสูงประมาณ ๘ เมตร น้ำตกจากหน้าผาสูงลงสู่เหวลึก ที่มีน้ำตกสะอาดไหลเย็นอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของทางหลวงสายสกลนคร – กาฬสินธุ์ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑๕–๑๖ ห่างจากทางหลวงเข้าไปในอุทยานแห่งชาติประมาณ ๑ กม.

น้ำตกคำหอม ตั้งอยู่ใกล้กับน้ำตกตาดโตนและน้ำตกเหวสินธุ์ชัย เป็นน้ำตกที่น่าสนใจ เป็นที่รู้จักของชาวสกลนครและจังหวัดใกล้เคียง ตั้งอยู่ท่ามกลางป่าไม้ที่ร่มเย็น ปากทางเข้าน้ำตกเป็นถนนสายสกลนคร–กาฬสินธุ์ช่วงที่คดเคี้ยวและมีไหล่ทางลดหลั่นเป็นชั้น ๆ กินพื้นที่บริเวณกว้าง ทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ตัวเมืองสกลนครและหนองหานได้ในระยะไกล

ถ้ำเสรีไทย เป็นถ้ำที่มีความงดงามตามธรรมชาติ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๔.๕ กม. เดิมในครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ฝ่ายกองทัพเสรีไทยได้ใช้เป็นสถานที่สะสมอาวุธ เสบียงอาหารตลอดจนกำลังคนไว้ต่อต้านกับทหารกองทัพญี่ปุ่น เพราะเป็นทำเลที่เหมาะสม ปกปิดด้วยป่าไม้เขียวชอุ่ม

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน ยังมีสิ่งที่น่าสนใจอื่น ๆ อีกหลายแห่ง แต่จุดที่ควรให้ความสนใจมากเป็นพิเศษคือ ทุ่งหญ้าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น ทุ่งหญ้าเพ็ก ทุ่งหญ้าคา ที่มีความกว้างใหญ่มาก บางตอนของทุ่งหญ้ามีหิน และหน้าผาโผล่ขึ้นพ้นระดับดินและระดับหญ้า จึงเกิดเป็นความงดงามที่หาดูได้ยาก

เนื่องจากอุทยานแห่งชาติภูพานมีทางหลวงสายสกลนคร – กาฬสินธุ์ ตัดผ่านกลางป่า และผ่านริมป่าอุทยานฯ ที่มีภูมิประเทศเป็นเขาสูง ดังนั้นเส้นทางสายนี้จึงมีความจำเป็นต้องสร้างคดไปคดมาตามสภาพภูมิประเทศ จึงเกิดความงดงามขึ้น โดยเฉพาะป่าดงดิบที่ขึ้นอยู่ ๒ ข้างทางจะมีความงดงามมาก มีต้นไม้ใหญ่น้อยขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ซึ่งสภาพป่าริมทางเช่นนี้จะหาดูได้ยากแล้ว และบางแห่งยังมองเห็นทิวทัศน์โดยรอบเขาสุดสายตา

สำหรับที่พักนั้น ที่อุทยานแห่งชาติภูพานยังไม่ได้เปิดบริการบ้านพัก สำหรับนักท่องเที่ยว แต่หากมีผู้สนใจจะไปพักต้องนำเต็นท์ไปกางเอง รายละเอียดเพิ่มเติมสอบถามได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๕๗๙–๐๕๒๙, ๕๗๙–๔๘๔๒

ภาพรอยสลักผาสามพันปีที่ภูผายนต์ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านนาผาง ตำบลกกปลาซิว อำเภอเมืองสกลนคร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๘ กม. ตามเส้นทางสายสกลนคร – กาฬสินธุ์ ไปประมาณ ๒๒ กม. เลี้ยวซ้ายเข้าตามทางลูกรัง ๑๔ กม. และเดินเท้าขึ้นมาเขาอีกประมาณ ๒ กม. ภูผายนต์เป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์ ในบริเวณนั้นมีภาพแกะสลักบนหน้าผาหิน เป็นรูปภาพต่าง ๆ แสดงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ ที่ใช้ของแข็งขูดขีดลงบนหน้าผา เช่น ภาพสัตว์ คน ไร่นา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีทิวทัศน์รอบข้างเป็นป่าเขาที่สวยงาม

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอพรรณานิคม

พระธาตุภูเพ็ก ตั้งอยู่ที่วัดพระธาตุภูเพ็ก ตำบลหัวนาบ่อ ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๗ กม. มีทางรถยนต์เข้าไปถึงเชิงเขา และมีบันไดก่อปูนขึ้นบนยอดเขา พระธาตุภูเพ็กสร้างอยู่บนยอดเขาลูกที่สูงที่สุดของเทือกเขาภูพาน ซึ่งเรียกว่าสันภูเพ็ก มีธรรมชาติที่สวยงาม สามารถมองเห็นทัศนียภาพของขุนเขาได้ชัดเจน ๒ ด้าน องค์พระธาตุสร้างด้วยศิลาแลง สร้างขึ้นพร้อมกับพระธาตุนารายณ์เจงเวง แต่ทว่าพระธาตุภูเพ็กสร้างไม่เสร็จ

วัดป่าอุดมสมพร เป็นวัดที่พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ได้มาจำพรรษาอยู่ วัดนี้อยู่ในเขตตำบลพรรณา ห่างจากตัวเมืองสกลนครตามทางหลวงสายอุดรธานี – สกลนคร (ทางหลวงสาย ๒๒) ไป ๓๗ กม.

พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร มีนามเดิมว่าฝั้น สุวรรณรงค์ เกิดที่บ้านม่วงไข่ ต.พรรณา อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ได้อุปสมบทที่วัดสิทธิพังคม ต.บ้านไร่ ฝึกวิปัสสนากรรมฐานตามแนว อาจารย์มั่น ภูริทัตโต ใน พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้ตั้งสำนักสงฆ์ถ้ำขามขึ้นบนเทือกเขาภูพาน ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๖ อาจารย์ฝั้น จึงได้เริ่มพัฒนาวัดป่าอุดมสมพร และมรณภาพเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐

ภายในบริเวณวัดป่าอุดมสมพร มีพิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น ลักษณะตัวพิพิธภัณฑ์เป็นรูปเจดีย์ฐานกลมกลีบบัวสามชั้น ปลายยอดแหลมตั้งอยู่บนเนินดินที่ขุดจากบริเวณใกล้เคียงยกสูงขึ้น รอบ ๆ บริเวณตกแต่งเป็นสวนหย่อมและสระน้ำขนาดใหญ่ บริเวณตรงกลางภายในพิพิธภัณฑ์ประดิษฐานด้วยรูปปั้นของพระอาจารย์ ด้านหน้าตกแต่งด้วยเครื่องบูชาและตู้กระจกบรรจุอัฐิ ด้านฝาผนังพิพิธภัณฑ์โดยรอบ เป็นตู้กระจกแสดงเครื่องอัฐบริขารที่ท่านใช้ในยามมีชีวิตและประวัติความเป็นมาตั้งแต่เกิดจนมรณภาพ

วัดถ้ำขาม ตั้งอยู่บนยอดเขาลูกหนึ่งของเทือกเขาภูพาน ในเขตบ้านคำข่า หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า ภูถ้ำขาม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๖๐ กิโลเมตร เดิมเป็นสถานที่ที่พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ใช้บำเพ็ญเพียร ฝึกวิปัสสนา มีความสงบวิเวกและธรรมชาติสวยงามยิ่ง สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของคลื่นภูเขาไปจนสุดลูกตา การคมนาคม รถยนต์สามารถเข้าไปถึงลานจอดรถบนไหล่เขาชั้นบน และต่อด้วยการเดินไปตามทางเท้าที่ทางวัดทำไว้อีกประมาณ ๓๐๐ เมตร ก็จะถึงลานหิน ดอกลั่นทมป่าที่สวยงามและตัววัดซึ่งตั้งติดตัวหน้าผา

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอพังโคน

เขื่อนน้ำอูน เป็นเขื่อนดิน สร้างกั้นลำน้ำอูนซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำสงคราม มีต้นน้ำมาจากทิวเขาภูพาน ในอำเภอกุดบาก จ.สกลนคร ลำน้ำตอนบนไหลผ่านภูมิประเทศที่เป็นป่าเขาที่มีความลาดชันมากถึงบ้านหนองบัว อำเภอพังโคน จึงเริ่มไหลออกสู่ที่ราบ รวมความยาวของลำน้ำอูน ๒๕๕ กม.

กรมชลประทานได้เริ่มสร้างเขื่อนนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เขื่อนน้ำอูนเป็นเขื่อนที่มีความสูง ๒๙.๕๐ เมตร สันเขื่อนยาว ๓,๓๐๐ เมตร กว้าง ๘ เมตร ฐานตอนกว้างที่สุดยาว ๑๘๔ เมตร เก็บกักน้ำไว้ได้ ๕๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

เขื่อนน้ำอูนเป็นเขื่อนที่มีบรรยากาศน่าพักผ่อนหย่อนใจมาก การเดินทางไปเขื่อนน้ำอูนนี้มีทางเข้าตัวเขื่อนโดยแยกทางหลวงสายพังโคน – วาริชภูมิ กิโลเมตรที่ ๔.๕ เข้าไป ๖.๖ กม. และแยกจากทางหลวงสายสกลนคร – อ.พังโคน ก่อนถึง อ.พังโคน ๕ กม. ปัจจุบันมีนกเป็ดน้ำจำนวนมาก บริเวณสันเขื่อนเป็นสถานที่ที่ดูนกเป็ดน้ำได้สวยที่สุด โดยเฉพาะในยามเย็น

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอสว่างแดนดิน

ปราสาทบ้านพันนา ตั้งอยู่ที่บ้านพันนา อำเภอสว่างแดนดิน อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๗๐ กิโลเมตร ในเส้นทางสกล – อุดรธานี ลักษณะปราสาทมียอดเดียว มีฐานสี่เหลี่ยมผืนผ้ารองรับ สร้างด้วยศิลาแลงเหมือนปราสาทขอมทั่วไป บริเวณใกล้กับตัวปราสาทเป็นสระน้ำสี่เหลี่ยมจัตุรัส ก่อด้วยศิลาแลงเป็นชั้น ๆ มีน้ำขังตลอดทั้งปี เชื่อว่าสร้างสมัยเดียวกับปราสาทพระธาตุภูเพ็ก สภาพปราสาทยังคงสมบูรณ์เพียงบางส่วน

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอวาริชภูมิ

ภูอางศอ ตั้งอยู่ในตำบลคำบ่อ ห่างจากที่ว่าการอำเภอวาริชภูมิประมาณ ๑๘ กม. เดินทางขึ้นภูไปอีก ๕ กม. เหมาะสำหรับผู้ที่ชอบท่องเที่ยวแบบตั้งแคมป์เป็นหมู่คณะ โดยเฉพาะฤดูหนาว มีความสวยงามไม่แพ้ภูกระดึงในจังหวัดเลย

ถ้ำพระพุทธไสยาส (ถ้ำพระทอง หรือภูผาทอง) ตั้งอยู่ตำบลค้อเขียว ห่างจาก อ.วาริชภูมิ ประมาณ ๕ กม. บริเวณถ้ำมีหินธรรมชาติรูปร่างแปลก ๆ มากมาย

พระธาตุศรีมงคล อยู่ในตำบลบ้านธาตุ ห่างจากที่ว่าการอำเภอวาริชภูมิประมาณ ๒๐๐ เมตร ลักษณะพระธาตุก่ออิฐถือปูนประดับด้วยลายปั้นดินเผา บริเวณฐานมีภาพที่สวยงามของดินเผา เป็นประวัติของพระพุทธเจ้า นับเป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองของชาววาริชภูมิ

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอส่องดาว

วัดถ้ำอภัยดำรงธรรม หรือ วัดถ้ำพวง (พิพิธภัณฑ์อาจารย์วัน อุตตโม) ตั้งอยู่บนยอดเขาจุดที่สูงที่สุดในเขตตำบลปทุมวาปี อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๑๐๕ กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก รถยนต์สามารถเข้าถึงบริเวณที่ตั้ง ลักษณะพิพิธภัณฑ์เป็นรูปทรงจตุรมุข ๒ ชั้น ประดับด้วยหินอ่อนทั้งหลัง ชั้นล่างตกแต่งเป็นห้องแสดงภาพประวัติของพระอาจารย์ตั้งแต่เกิด และตู้กระจกแสดงอัฐบริขารของพระอาจารย์วัน ที่ถือใช้ยามมีชีวิต ชั้นบนประดิษฐานรูปปั้นของพระอาจารย์วันในท่านั่งขัดสมาธิ และเครื่องสักการะบูชาที่ตกแต่งสวยงาม ธรรมชาติรอบ ๆ บริเวณพิพิธภัณฑ์เป็นป่าไม้ร่มรื่น บริเวณใกล้เคียงกันเป็นถ้ำพวง ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระมุจรินทร์องค์ใหม่สูงจรดเพดานหลังคา

ผาดงก่อ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในเทือกเขาภูพาน แต่อยู่ในอำเภอส่องดาว ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๑๕ กม. แล้วต้องขึ้นเขาอีกราว ๕ กม. สามารถขับรถได้ถึงยอดภูผาเหล็ก อันเป็นยอดสูงสุดของเทือกเขาภูพาน หากยืนบนภูเขาแห่งนี้จะมองเห็นภูผาหัก ภูไม้ ภูซากลาก อ.วังสามหมอ จังหวัดอุดรธานีได้อย่างชัดเจน

ผาน้ำโจ้ก เป็นผาที่อยู่ในเทือกเขาภูพานเช่นเดียวกับผาดงก่อ เพียงลดต่ำลงมาอีกประมาณ ๑ กม. จะเห็นสายน้ำหยดสูงราว ๕๐ เมตร ไหลลงสู่หาด ซึ่งต่อมาพระอาจารย์วันได้สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยหาด ที่บ้านภูตะคาม กิ่งอำเภอไชยวาน เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ นอกจากนี้ยังมองเห็นทัศนียภาพของทิวเขาภูพาน และหมู่บ้านต่าง ๆ ของจังหวัดอุดรธานี

ภาพเขียนสีสามพันปีที่บ้านภูตะคาม ตั้งอยู่ในบริเวณป่าเทือกเขาภูพานในเขตตำบลท่าศิลา อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๒๕ กิโลเมตร มีทางรถยนต์เข้าไปถึงบริเวณที่ตั้งของภาพ ซึ่งเขียนไว้ที่บริเวณหน้าผาเป็นรูปคนและสัตว์ลักษณะเป็นรูปแบบสมัยก่อนประวัติศาสตร์ สีที่ใช้เขียนเชื่อว่าเป็นยางไม้ชนิดหนึ่งที่ปรากฏอยู่ทั่วไปตามที่ค้นพบภาพลักษณะเดียวกันในที่อื่น ๆ

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอกุดบาก

เขื่อนน้ำพุง อยู่เลยพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ไปประมาณ ๓๐ กม. ตามถนนสายสกลนคร – กาฬสินธุ์ เขื่อนน้ำพุง เป็นเขื่อนแบบหินทิ้ง ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จเป็นแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความยาว ๑,๗๒๐ เมตร สูง ๔๐ เมตร กักเก็บน้ำไว้ได้ ๑๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร มีกำลังผลิตไฟฟ้าสูงสุด ๖,๓๐๐ กิโลวัตต์ สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าสนองความต้องการของประชาชนในเขตจังหวัดสกลนคร และนครพนมได้เป็นอย่างดี สิ้นค่าก่อสร้าง ๑๒๐ ล้านบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จทรงเปิดเขื่อนน้ำพุงเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ บรรยากาศโดยทั่วไปสงบร่มเย็น เหมาะแก่การไปพักผ่อนแต่ไม่มีที่พักให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตกิ่งอำเภอเต่างอย

อุทยานแห่งชาติห้วยหวด (อ่างเก็บน้ำห้วยหวด) เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งใหม่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกด้านหนึ่งด้วย นับเป็นอุทยานแห่งชาติที่สวยงามด้วยธรรมชาติ ตั้งอยู่ในเขตกิ่งอำเภอเต่างอย ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๕ กม. เกิดจากการสร้างเขื่อนชลประทานห้วยหวด เพื่อนำน้ำไปเลี้ยงพื้นที่เกษตรกรรมตามพระราชดำริฯ พื้นที่อ่างเก็บน้ำมีลักษณะเป็นภูเขาสูงชัน ด้านบนเป็นลานหินเป็นชั้นกว้างขวาง บริเวณด้านหน้ามีศาลาที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โขดหิน และสวนดอกไม้ที่งดงาม รวมทั้งดอกดุสิตดาซึ่งมีอยู่เกือบทั่วบริเวณ ปัจจุบันมีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยวด้วย ติดต่อสำรองที่พักได้ที่ หจก.ภูพานการท่องเที่ยว โทร. (๐๔๒) ๗๑๒๖๗๖

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอกุสุมาลย์

ศูนย์วัฒนธรรมไทยโส้ ชาวไทยโส้เป็นพวกซึ่งอพยพมาจากฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง ตั้งแต่ประมาณปี ๒๓๘๕ ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเขตอำเภอกุสุมาลย์ มีภาษาพูด การแต่งกายตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นของตนเอง ชอบใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบง่าย ๆ เชื่อถือทางไสยศาสตร์และผีบรรพบุรุษ

ศูนย์วัฒนธรรมไทยโส้ อยู่ในบริเวณที่ว่าการอำเภอกุสุมาลย์ ห่างจากจังหวัดสกลนคร ๓๕ กม. มีอนุสาวรีย์พระยาอรัญอาสา เจ้าเมืองกุสุมาลย์คนแรกตั้งอยู่หน้าอาคารศูนย์

ศาลเจ้าปู่ศักดิ์สิทธิ์มเหศักดิ์ เป็นปูชนียสถานที่สักการะเคารพบูชาของชาวไทยโส้ และชาวลาวฝั่งซ้าย เชื่อกันว่าเป็นที่สิงสถิตย์ของเทพเทวดา ผู้ช่วยคุ้มครองชีวิตให้กับชาวไทยโส้มาตั้งแต่บรรพบุรุษนับหลายร้อยปี ศาลนี้อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอกุสุมาลย์ประมาณ ๘๐๐ เมตร

แหล่งผลิตสินค้าพื้นเมือง

ศูนย์ศิลปาชีพบ้านกุดนาขาม ตั้งอยู่ในท้องที่บ้านกุดนาขาม ตำบลเจริญศิลป์ กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ อยู่ห่างจังหวัดประมาณ ๑๑๒ กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก รถยนต์สามารถเข้าถึงบริเวณที่ตั้ง เป็นแหล่งผลิตศิลปหัตถกรรมทางเครื่องปั้นดินเผาและแกะสลักไม้ที่มีชื่อ ในตัวเมืองสกลนคร มีศูนย์สินค้าพื้นเมืองรวมภาคจังหวัดสกลนครตั้งอยู่หน้าทางเข้าศูนย์ราชการจังหวัด เป็นตัวแทนจำหน่ายของศูนย์ศิลปาชีพฯ โดยตรง โทร. (๐๔๒) ๗๑๒๐๖๕

ศูนย์ศิลปาชีพบ้านจาร ตั้งอยู่ที่บ้านจาร ตำบลม่วง อำเภอบ้านม่วง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๒๖ กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก รถยนต์สามารถเข้าถึงบริเวณที่ตั้ง ศูนย์แห่งนี้เป็นที่ผลิตและฝึกอาชีพในด้านการทอผ้าไหมและผ้าพื้นเมืองอื่น ๆ ตลอดจนการตีเหล็ก การแกะสลักไม้ ผ้าที่ทอจากศูนย์นี้มีคุณภาพเป็นที่นิยมของคนทั่วไป ทางศูนย์เปิดให้ผู้สนใจเข้าชมทุกวัน

บ้านทอผ้าบ้านวาใหญ่ ดอนแดง อำเภออากาศอำนวย อยู่ห่างจังหวัดประมาณ ๗๕ กม. มีผ้าฝ้ายผ้าไหม ผ้าขิด ที่ทอด้วยมือและย้อมด้วยเปลือกไม้จำหน่าย

บ้านปั้นหม้อที่บ้านเชียงเครือ อำเภอเมืองสกลนคร อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๑๕ กม. ติดถนนสายสกลนคร – นครพนม มีภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น โอ่ง หม้อ กระถาง ที่ปั้นด้วยดินสวยงามจำหน่าย

เทศกาลและประเพณีของจังหวัดสกลนคร

งานประเพณีแห่ปราสาทผึ้งและแข่งเรือ ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงออกพรรษาระหว่างวันขึ้น ๑๒–๑๕ ค่ำ เดือนสิบเอ็ดของทุกปี วันขึ้น ๑๔ ค่ำ จะเป็นวันแห่ขบวนปราสาทผึ้งที่ยิ่งใหญ่ เริ่มตั้งแต่ประมาณ ๘ โมงเช้า ขบวนปราสาทผึ้งที่ตกแต่งอย่างวิจิตรสวยงามของคุ้มวัดต่าง ๆ จำนวนกว่า ๒๐ คุ้ม จะเริ่มออกจากสนามมิ่งเมืองในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร แห่แหนไปยังวัดพระธาตุเชิงชุมฯ ปราสาทผึ้งที่แต่ละขบวนแห่มาจะมาตั้งไว้เป็นพุทธบูชาพระพุทธเจ้า ณ บริเวณวัดพระธาตุเชิงชุมด้วยความศรัทธาของชาวอีสานที่เชื่อว่าในเทศกาลออกพรรษาพระพุทธเจ้าจะเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อมาโปรดเวนัยสัตว์ในโลกมนุษย์ให้พ้นทุกข์ ในตอนกลางคืนของวันขึ้น ๑๓ ค่ำ ก่อนวันทำการแห่ขบวนปราสาทผึ้ง ชาวคุ้มต่าง ๆ จะนำปราสาทผึ้งของตนที่ตกแต่งอย่างวิจิตรสวยงามประดับโคมไฟหลากสีมาตั้งประกวดแข่งขันกัน ณ สนามมิ่งเมืองเพื่อให้ประชาชนได้ชมความงามอย่างใกล้ชิด

งานประเพณีแข่งเรือ จะจัดในวันขึ้น ๑๒–๑๓ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี ในน่านน้ำหนองหาน ซึ่งจัดเป็นประเพณีมาช้านาน จนเกิดเป็นร่องน้ำสำหรับแข่งเรืออยู่ ๒ แห่งคือ หน้าสระพังทองทางทิศตะวันออก และท่านางอาบบ้านท่าวัด

งานเที่ยวหนองหาน ชมภูพานเผ่าไทย ชิมข้าวหอมใหม่ไทสกล เป็นงานประจำปีของจังหวัดสกลนคร ที่จัดขึ้นใหม่หลังจากที่ได้มีการจัดงานฉลองเมืองสกลนคร ๑๕๐ ปี ไปแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อต้องการที่จะสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชนต่าง ๆ ที่เป็นชนชาติพันธุ์ของชาวสกลนครให้คงอยู่ต่อไป โดยกำหนดจัดงานขึ้นในวันเสาร์สัปดาห์ที่สามของเดือนธันวาคมของทุกปี มีกำหนดการจัดงาน ๗ วัน สถานที่จัดงานบริเวณศูนย์ราชการจังหวัดสกลนคร วันเปิด

งานจะมีการแสดงขบวนแห่ศิลปวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัดทุกกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้ไทย (ภูไท) โส้ ย้อ โย้ย กะเลิง กะตาก ลาว ญวน และจีน เป็นต้น นอกจากนี้ในแต่ละวันจะมีกิจกรรมประกอบงานต่าง ๆ อีกมากมายหลายอย่าง เช่น การประกวดนางสาวสกลนคร การออกร้านแสดงนิทรรศการของส่วนราชการต่าง ๆ การประกวดศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน การจัดพาแลง การแสดงมหรสพต่าง ๆ การออกร้านกาชาด การจำหน่ายสินค้าราคาถูกของร้านค้าเอกชน เป็นต้น

งานเทศกาลโส้รำลึก เป็นงานประจำปีของชาวโส้ ซึ่งจัดขึ้นในวันขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี ณ บริเวณศูนย์ราชการอำเภอกุสุมาลย์ การแสดงโส้ทั่งบั้ง จะเริ่มในตอนสายของวันขึ้น ๔ ค่ำ ตามประเพณีความเชื่อที่สืบทอดมาแต่อดีต เป็นการแสดงเอาพิธีเยาเชิญวิญญาณเข้าทรงรักษาคนป่วย และพิธีเจี้ยศาลา รวมเข้ากันเพื่อให้เกิดรูปขบวนที่สวยงามเป็นจังหวะสอดคล้องกัน เครื่องดนตรีพื้นบ้านที่ดีดสีตีเป่าเข้ากับท่วงท่ารำของสาวโส้ ที่มาร่วมแสดงเป็นจำนวนมาก ในการแสดงพิธีดังกล่าวชาวโส้ถือว่าศักดิ์สิทธิ์จะกระทำแบบลอย ๆ หรือเล่น ๆ ไม่ได้ นอกจากนี้ในบริเวณงานจะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นบ้านนานาชนิดด้วย

งานเซิ้งผีโขน เป็นงานประเพณีของชาวบ้านไฮหย่อง ตำบลไฮหย่อง อำเภอพังโคน ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๔๘ กิโลเมตร จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี ในงานจะมีขบวนของชาวบ้านแต่งชุดผีประเภทต่าง ๆ จำนวนมากมาย แห่ไปตามถนนในหมู่บ้าน ตามขบวนแห่พระเวสน์ไปยังวัดไฮหย่อง เพื่อทำบุญอุทิศกุศลให้ผีบรรพบุรุษที่ล่วงลับ มีการแสดงท่ารำต่าง ๆ ของผีเป็นที่ครึกครื้น

เทศกาลแห่บั้งไฟ เป็นเทศกาลทำพิธีขอฝนที่ชาวอำเภอพังโคนร่วมกันจัดขึ้นประมาณเดือนมิถุนายนของทุกปี

รำมวยโบราณ เป็นการต่อสู้ของนักมวยโบราณ มีลักษณะพิเศษคือ การใช้ฝ่ามือตบ หรือตีแทนการใช้หมัด แล้วถอยออกมาอย่างรวดเร็ว ไม่นิยมคลุกวงใน เมื่อถอยออกมาแล้วนักมวยจะร่ายรำไปมาเพื่อหาโอกาส และจังหวะที่จะรุกเข้าอีกครั้งหนึ่ง ในขณะที่ฝ่ายตรงข้ามเผลอตัว เทคนิคในการรุกการถอย การตอบโต้ ของนักมวยโบราณมีหลายแบบ และถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องฝึกหัด

การจัดเลี้ยงแบบพาแลง ที่หมู่บ้านโนนหอม ตำบลโนนหอม อำเภอเมืองสกลนคร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๕ กิโลเมตร เป็นการจัดเลี้ยงอาหารเย็นแบบประเพณีของชาวภูไท มีการบายศรีสู่ขวัญแก่แขกที่ไปเยือน ชาวบ้านภูไทโนนหอม จะให้การต้อนรับด้วยความอบอุ่น แสดงท่าร่ายรำอันเป็นศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชาวภูไทให้ชมในชุดต่าง ๆ รวมทั้งการเล็งกลอง ลายกลองในท่าต่าง ๆ การจัดพาแลงของหมู่บ้านโนนหอมรับจัดให้แก่ทุกคณะโดยติดต่อล่วงหน้า ๑ วัน หรือตอนเช้าของเย็นวันจัดพาแลง นอกจากนี้ยังมีการจัดตามโรงแรมชั้นหนึ่งของจังหวัดด้วย เช่น ที่ *โรงแรมอิมพีเรียล โทร. (๐๔๒) ๗๑๑๑๑๙ โรงแรมดุสิต โทร. (๐๔๒) ๗๑๑๑๙๘* และที่สวนอาหารครัวคุณยายหน้าศูนย์ราชการจังหวัด โทร. (๐๔๒) ๗๑๒๐๖๕

โรงแรม (รหัสทางไกล ๐๔๒)

๑. อิมพีเรียล	๑๘๕๒ ถ.สุขเกษม อ.เมือง โทร. ๗๑๑๑๑๙, ๗๑๑๘๘๗ มี ๑๓๐ ห้อง ราคา ๑๘๐–๓๕๐ บาท
๒. ดุสิต	๑๗๘๒–๔ ถ.ยุวพัฒนา อ.เมือง โทร. ๗๑๑๑๙๘, ๗๑๒๒๐๐–๑ มี ๕๐ ห้อง ราคา ๑๔๐–๒๐๐ บาท
๓. อารยะ	๑๔๓๒ ถ.เปรมปรีดา อ.เมือง โทร. ๗๑๑๐๕๗ มี ๕๕ ห้อง ราคา ๑๐๐–๒๐๐ บาท
๔. กุสุมา บังกาโล	ถ.เจริญเมือง อ.เมือง โทร. ๗๑๑๑๑๒ มี ๒๐ ห้อง ราคา ๖๐ บาท
๕. กรองทอง	๖๔๕/๒ ถ.เจริญเมือง โทร. ๗๑๑๒๓๕ มี ๓๖ ห้อง ราคา ๖๐–๑๘๐ บาท

ภัตตาคารและร้านอาหาร

๑. อิมพีเรียล คือฟฟี่ช็อฟ	บริเวณชั้นล่างโรงแรมอิมพีเรียล ๑๘๙๒ ถ.สุขเกษม อ.เมือง โทร. ๗๑๑๑๑๙
๒. ดุสิต คือฟฟี่ช็อฟ, ดุสิตเบเกอรี่	โรงแรมดุสิต ๑๗๘๒ ถ.ยุวพัฒนา อ.เมือง โทร. ๗๑๑๑๙๘-๙
๓. สวนรักภัตตาคาร	๑๘๖๕ ถนนรัฐพัฒนา อ.เมือง โทร. ๗๑๑๗๘๓
๔. ร้านอาหารพอใจ	๑๓๐๘/๑๐ ถ.เปรมปรีดา อ.เมือง โทร. ๗๑๑๗๖๗
๕. ร้านอาหารกอไผ่	ถ.สุขเกษม อ.เมือง
๖. มิตรอุปถัมภ์	๓๗ ถนนสุขเกษม อ.เมือง
๗. ครัวอโณทัย	๑๗๐๙/๑๖-๑๗ ถนนเปรมปรีดา อ.เมือง
๘. สวนอาหารครัวคุณยาย	หน้าศูนย์ราชการจังหวัด โทร. ๗๑๒๐๖๕
๙. ร้านอาหารลูกไผ่	๑๒๖๘/๖ ถนนกำจัดภัย อ.เมือง
๑๐. ร้านอาหารเล็กผัดไทย	ถนนเจริญเมือง อ.เมือง
๑๑. ทศพลไก่ย่าง	ถนนรัฐพัฒนา อ.เมือง
๑๒. ร้านอาหารเครือวัลย์	ถนนใจผาสุข อ.เมือง

ร้านขายของที่ระลึก

๑. ศูนย์สินค้าพื้นเมืองรวมภาคจังหวัดสกลนคร
หน้าศูนย์ราชการจังหวัด โทร. ๗๑๒๐๖๕

๒. พุทธศิลป์ไหมไทย
ถนนเปรมปรีดา โทร. ๗๑๑๕๔๘

๓. ร้านพื้นเมือง (รุ่งนภาไหมไทย)
ถนนสุขเกษม โทร. ๗๑๑๒๓๘

๔. สดศรีไหมไทย
๙๕๓/๑ หน้าวัดพระธาตุเชิงชุม ถนนเจริญเมือง โทร. ๗๑๑๙๕๓

๕. ร้านมานะไหมไทย
๗๔๖ ถนนสุขเกษม โทร. ๗๑๑๗๔๙

๖. สายทอง
๔๕๓ ถนนเจริญเมือง โทร. ๗๑๑๑๕๒

บริการนำเที่ยว

๑. บริษัทสกลนครอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จำกัด
โทร. ๗๑๑๐๑๖

๒. หจก. ภูพานการท่องเที่ยว
โทร. ๗๑๒๖๗๖

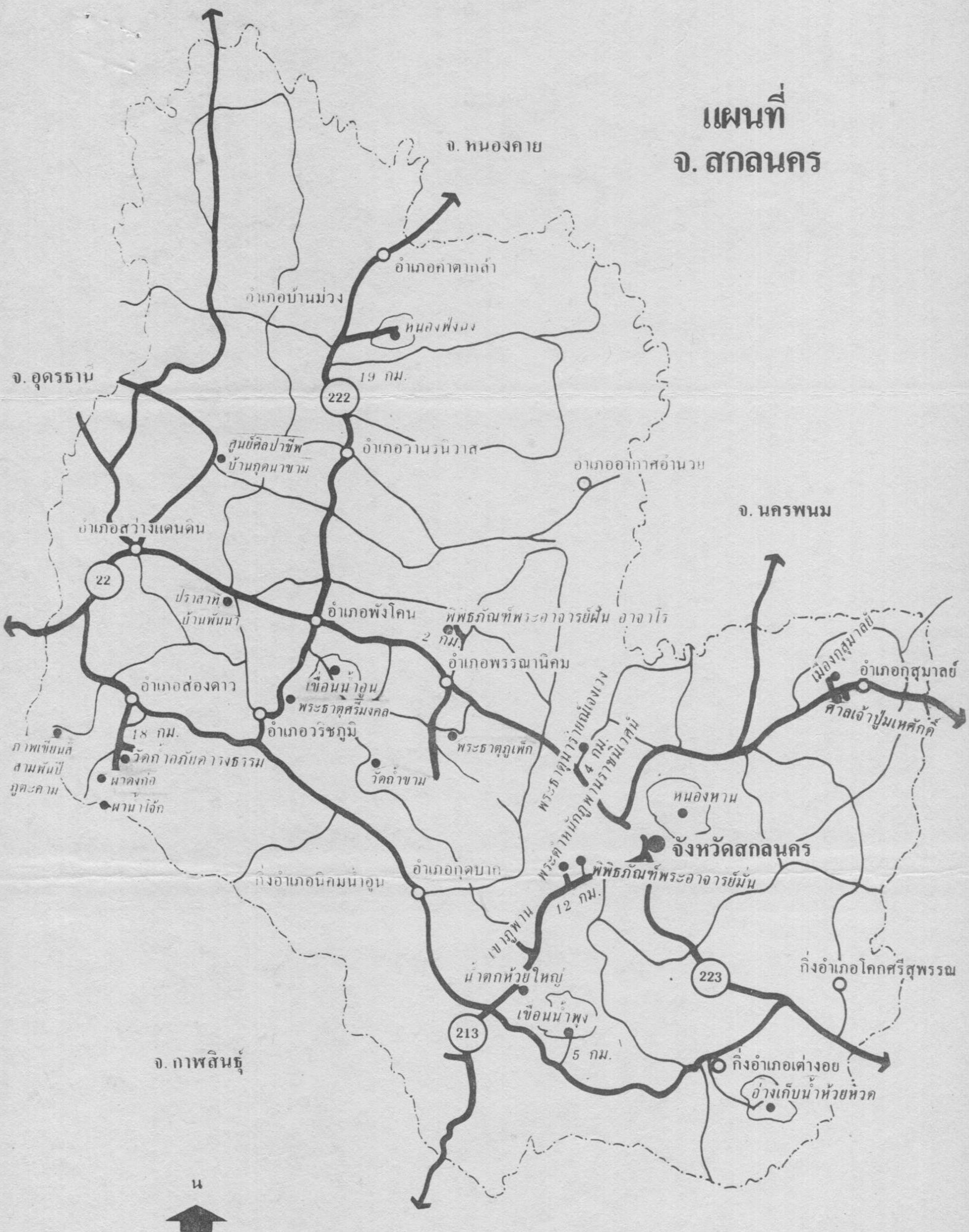
๓. แกรนด์ทัวร์
โทร. ๗๑๑๗๕๔

๔. บริษัทการบินไทย จำกัด สาขาสกลนคร
โทร. ๗๑๒๒๕๙-๖๐

คำขวัญประจำจังหวัด
สาวงาม แหล่งธรรมะ ปราสาทผึ้ง บึงหนองหาน ภูพานราชนิเวศน์
เกษตรสมบูรณ์ โคขุนชั้นยอด เมืองปอดประวัติศาสตร์

สำนักงานจังหวัดสกลนคร โทร. ๗๑๑๗๖๓
ข้อมูลที่ระบุในเอกสารนี้ อาจเปลี่ยนแปลงได้

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
สิงหาคม ๒๕๓๓

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว